

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 32

DOM
2018-03-01
Meddelad i Stockholm

Mål nr
1967-18

SÖKANDE

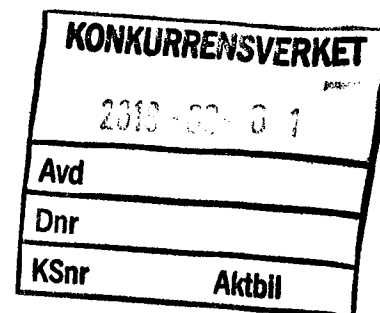
Aparthotel Telefonplan AB, 556592-2860
Cedergrensvägen 16
126 36 Hägersten

MOTPART

Kammarkollegiet
Box 2218
103 15 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Aparthotel Telefonplan AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 944907

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30

BAKGRUND, YRKANDEN, M.M.

Statens Inköpscentral vid Kammarkollegiet (Kammarkollegiet) genomför, genom förenklat förfarande, en upphandling av ramavtal avseende hotelltjänster inom kvalitetskategori 3 (dnr 23.3-6500-17) enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. Aparthotel Telefonplan AB lämnade anbud avseende anbudsområde Hägersten. Ett annat bolag än Aparthotel Telefonplan AB tilldelades ramavtal för nämnda anbudsområde, eftersom detta andra bolags anbud ansågs vara ekonomiskt mest fördelaktigt genom att ha det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet.

Aparthotel Telefonplan AB (bolaget) yrkar att upphandlingen ska göras om. Till stöd för bolagets talan anförs bl.a. följande. Den största kunden har idag kontor vid Telefonplan. Hotellet man valt ligger flera stationer bort, vilket kommer innebära längre resor och därmed antagligen ett bortfall av kunder som kommer välja ett cityhotell istället, vilket därmed innebär en kostnadsökning. Om man trots allt väljer det valda hotellet, som ligger längre bort än bolaget, innebär det ökade restider och/eller kostnader, vilket borde adderas i anbudsvalet. Oavsett känns detta inte förenligt med upphandlingens syfte. Bolaget ifrågasätter även behovet av enbart ett hotell. Den största kunden har mycket fler övernattningar vid Telefonplan än ett hotell kan hantera. Bolaget har under flera år arbetat med att uppdatera hotellet för att möta kundens behov. Underlaget för hur behovet av antalet hotell har beräknats är inte korrekt. Bolaget ifrågasätter även varför man lägger samtliga hotellupphandlingar under samma period. Som leverantör av både hotell och longstayhotell skulle bolaget kunna delta i upphandling för båda kategorier. Men bolaget fick information under upphandlingen om att det inte är möjligt. På så sätt blir det inte en jämlik upphandling. Bolaget borde kunna konkurrera med både longstayhotell och vanliga hotell. Bolaget

undrar även hur Hotell Gästis kunde lämna två anbud när bolaget inte fick möjlighet till det på en direkt fråga.

Kammarkollegiet bestrider att bolagets ansökan om överprövning ska vinna bifall. Kammarkollegiet anför bl.a. följande. Kammarkollegiet bestrider bolagets påstående om att tilldelning av ramavtal skulle strida mot någon av de grundläggande bestämmelserna i LOU. Bolaget har ifrågasatt Kammarkollegiets tilldelning av ramavtal inom anbudsområdet Hägersten. Bolagets kritik grundar sig i att den tilldelade anbudsgivarens hotellanläggning ligger mindre centralt inom det geografiska anbudsområdet Hägersten än bolagets hotellanläggning. Som framkommer av upphandlingsdokumentet har utvärdering skett enligt principen om bästa förhållande mellan pris och kvalitet, där viktningen av tilldelningskriterierna varit följande; Pris 60 %, Kapacitet 15 %, Miljökriterier 15 % samt Tillgänglighet 10 %, se 3.2.2 Kriterier i Bilaga 1, upphandlingsdokumentet: Uteslutning, kvalificering, prövning och utvärdering, p. 3.2.2. Pris utgörs av ett enhetspris för en natts övernattnings i ett rum inklusive frukost för en person. Kapacitet utgörs av antalet offererade rum från anbudsgivaren i procentuell relation till totalt antal rum som anbudsgivarens hotellanläggning har. Miljökriterier utgörs av flertalet olika kriterier som tar fasta på bland annat ekologiska frukostalternativ, vattensnåla duschar och toaletter och krav på källsortering och återvinning. Kriteriet Tillgänglighet utgörs av olika kriterier för att underlätta vistelsen vid anläggningen för funktionsanpassade besökare. Kollegiet har således inte utvärderat inkomna anbud efter anbudsgivarnas geografiska läge inom respektive anbudsområde.

Kammarkollegiet bestrider bolagets påstående om att Kammarkollegiet skulle ha beräknat behovet av antal hotellnätter fel under sin förstudie. Varje upphandling föregås av en förstudie där Kammarkollegiet bland annat begär in statistik över antal avrop som sker på ramavtalen. Kammarkollegiet har

beräknat behovet av antal hotell utifrån den statistisk som inkommit under föregående år och vidhåller att ett hotell fyller det beräknade behovet.

Bolaget har ifrågasatt varför samtliga hotellupphandlingar annonserats under samma period samt gjort gällande att detta medfört att det inte blir en jämlig upphandling. Kammarkollegiet är som upphandlande myndighet enligt 4 kap. 2 och 13 §§ LOU skyldig att beakta såväl konkurrensen inom upphandlingen som möjligheten att dela upp upphandlingen i delar för att gynna konkurrensen och möjliggöra fler anbud. Kammarkollegiet har valt att dela upp upphandlingen i anbudsområden samt begränsa anbudsgivandet till en kvalitetskategori (innefattande Longstay) i syfte att möjliggöra största möjliga antal anbud. Kammarkollegiet anser inte att det på något sätt skulle strida mot LOU att annonsera aktuella upphandlingar under samma period. Det står Kammarkollegiet som upphandlande myndighet fritt att planera och genomföra upphandlingar så länge förfarandet inte strider mot- eller går någon bestämmelse i LOU emot. Kammarkollegiet har genomfört upphandlingen av kvalitetskategori 3 i enlighet med LOU och inte trätt någon av de grundläggande principerna för när. Bolaget har även gjort gällande att en anbudsgivare, Hotell Gästis, lämnat två anbud när bolaget inte fått den möjligheten. Kammarkollegiet har inte accepterat att Hotell Gästis har offererat samma hotellanläggning i två olika kvalitetskategorier. Hotell Gästis har offererat två separata hotellanläggningar, Hotell Gästis respektive Hotell Havana, inom samma kvalitetskategori; kvalitetskategori 3, inom olika anbudsområden; Varberg zon 1 och Varberg zon 2, vilket även framgår av tilldelningsbeslutet. Kammarkollegiet har agerat enligt upphandlingsdokumentet och helt i enlighet med likabehandlingsprincipen.

Kammarkollegiet anser att bolaget inte har visat att något eventuellt brott mot LOU eller de grundläggande unionsrättsliga principerna har medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

I 20 kap. 6 § första stycket LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. I 4 kap. 1 § LOU anges att en upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vidare anges i samma paragraf att upphandlingar ska genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

En upphandlande myndighet har frihet i att själv bestämma hur förfrågningsunderlaget i en upphandling ska utformas och myndigheten väljer själv vad som ska tillmätas betydelse så länge det sker inom ramen för offentliga upphandlingars grundläggande principer. Detta grundar sig i att det är den upphandlande myndigheten som faktiskt ska köpa de varor eller tjänster som är föremål för upphandling. Detta innebär också att den upphandlande myndigheten är den som får anses bäst lämpad att utvärdera lämnade anbud utifrån de krav som har ställts i förfrågningsunderlaget (jfr Kammarrättens i Stockholm dom den 5 september 2012, mål nr 2304-12).

Prövningen i förvaltningsrätten tar inte sikte på upphandlingens materiella resultat utan endast på om myndigheten förfarit formellt korrekt och iakttagit de upphandlingsprinciper och förfaranderegler som anges i LOU (jfr HFD 2013 ref. 5). Förvaltningsrättens utredningsansvar är begränsat och för att ett ingripande mot en upphandling ska ske krävs det i princip att den som gör gällande att upphandlingen är felaktig på ett klart sätt anger vilka

omständigheter som denne grundar sin talan på (jfr RÅ 2009 ref. 69). Vidare ska sökanden visa att denne har lidit eller kan komma att lida skada av den eller de brister som påtalats för att grund för ingripande mot upphandlingen ska föreligga (jfr HFD 2013 ref. 53).

Förvaltningsrättens prövning

Förvaltningsrätten konstaterar att anbudsgivarnas geografiska läge inom respektive anbudsområde inte är angivet som tilldelningskriterium i förfrågningsunderlaget. Vad avser syftet med upphandlingen anges i förfrågningsunderlaget att ”avropsberättigade ska kunna avropa tjänsten på ett enkelt och effektivt sätt, vilket genererar tid- och kostnadsbesparingar, samt möjliggör anskaffningar till fördelaktiga villkor.” Som ovan anförts väljer den upphandlande myndigheten själv vad som ska tillmätas betydelse i en upphandling så länge det sker inom ramen för offentliga upphandlingars grundläggande principer. Detsamma gäller vilket behov den upphandlande myndigheten anser sig ha. Förvaltningsrätten bedömer att bolaget inte har visat att Kammarkollegiet har brutit mot några bestämmelser eller grundläggande principer för offentlig upphandling genom att inte ange anbudsgivarnas geografiska läge inom respektive anbudsområde som tilldelningskriterium och att detta inte heller strider mot upphandlingens syfte. Enligt förvaltningsrättens mening har inte heller annat visats än att utvärderingen av bolagets anbud har varit saklig och utgått från uppställda krav.

Bolaget anför vidare att bolaget skulle kunna delta både i upphandlingen avseende vanliga hotell och upphandlingen avseende longstayhotell, men att bolaget fick information om att det inte var möjligt. Bolaget anför att det därmed inte blir en jämlik upphandling. Förvaltningsrätten konstaterar att bolaget har lämnat anbud i upphandlingen avseende hotelltjänster inom kvalitetskategori 3, och tolkar bolagets ansökan om överprövning som att bola-

get även hade velat lämna anbud i upphandlingen avseende kvalitetskategori longstay (23.3-6503-17). Förvaltningsrätten konstaterar att bolaget har ansökt om överprövning av upphandlingen endast avseende hotelltjänster inom kvalitetskategori 3. Det är därför bara upphandlingen avseende hotelltjänster inom kvalitetskategori 3 som förvaltningsrätten har att pröva. Förvaltningsrätten bedömer att bolaget inte har visat att bolaget har lidit skada i denna upphandling av hotelltjänster inom kvalitetskategori 3, genom att inte kunna lämna anbud i en annan upphandling avseende kvalitetskategori longstay.

Av handlingarna i målet framgår vidare att Hotell Gästis har lämnat ett anbud avseende ett hotell med samma namn och ett anbud avseende Hotell Havanna. Förvaltningsrätten bedömer att Kammarkollegiet inte har agerat i strid med förfrågningsunderlaget eller likabehandlingsprincipen genom att låta Hotell Gästis offerera två olika hotellanläggningar i aktuell upphandling.

Förvaltningsrätten anser sammantaget att bolaget inte har visat att Kammarkollegiets upphandling avseende hotelltjänster inom kvalitetskategori 3 strider mot några bestämmelser eller grundläggande principer för offentlig upphandling eller att bolaget lidit skada med avseende på nämnda upphandling. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Eva-Lotta Hedin
Chefsrådman

Maria Freij har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

